

На основу члана 16. став 1. Закона о заштити узбуњивача ("Службени гласник РС", бр. 128/14), Правилника о начину унутрашњег узбуњивања, начину одређивања овлашћеног лица код послодавца, као и другим питањима од значаја за унутрашње узбуњивање код послодавца који има више од десет запослених ("Службени гласник РС", бр. 49/15 и 44/18) и члана 25. став 1. тачка 5) Статута Универзитета у Београду – Факултета спорта и физичког васпитања 02-188/23-2 од 13. фебруара 2023. године, в.д. декана Универзитета у Београду – Факултета спорта и физичког васпитања, дана 29. марта 2023. године, доноси

ПРАВИЛНИК о поступку унутрашњег узбуњивања код послодавца Универзитета у Београду – Факултета спорта и физичког васпитања

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

1. Увод

Члан 1.

Правилником, у складу са одредбама Закона о заштити узбуњивача и Правилника о начину унутрашњег узбуњивања, начину одређивања овлашћеног лица код послодавца, као и другим питањима од значаја за унутрашње узбуњивање код послодавца који има више од десет запослених, уређује се поступак унутрашњег узбуњивања код послодавца Универзитета у Београду – Факултета спорта и физичког васпитања (у даљем тексту: Факултет).

2. Значење израза

Члан 2.

У смислу овог правилника, поједини изрази имају следеће значење:

1) "узбуњивање" је откривање информације о кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу јавног овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и ради спречавања штете великих размера;

2) „врсте узбуњивања“ - Узбуњивање може бити унутрашње, спољашње или узбуњивање јавности:

- Унутрашње узбуњивање је откривање информације послодавцу.
- Спољашње узбуњивање је откривање информације овлашћеном органу. Ако се узбуњивање односи на лица радно ангажована у овлашћеном органу, узбуњивач ће се обратити руководиоцу тог органа, а ако се узбуњивање односи на руководиоца овлашћеног органа, узбуњивач ће се обратити руководиоцу непосредно надређеног органа.
- Узбуњивање јавности је откривање информације средствима јавног информисања, путем интернета, на јавним скуповима или на други начин којим се обавештење може учинити доступним јавности. Јавност се може узбунити, без претходног обавештавања послодавца или овлашћеног органа

Универзитету у Београду
Факултет спорта и физичког васпитања
ОГЛАСНА ТАБЛА

ОБЈАВЉЕНО:	СКИНУТО:	ПОТПИС:
29.3.2023.	D. Сотњи	

У случају непосредне опасности по живот, јавно здравље, безбедност,

животну средину, од настанка штете великих размера, односно ако постоји непосредна опасност од уништења доказа. Приликом узбуњивања јавности узбуњивач је дужан да поштује претпоставку невиности окривљеног, право на заштиту података о личности, као и да не угрожава вођење судског поступка.

3) "узбуњивач" је физичко лице које изврши узбуњивање у вези са својим радним ангажовањем, поступком запошљавања, коришћењем услуга државних и других органа, носилаца јавних овлашћења или јавних служби, пословном сарадњом и правом власништва на привредном друштву;

4) "радно ангажовање" је радни однос, рад ван радног односа, волонтирање, вршење функције, као и сваки други фактички рад за послодавца;

5) "овлашћени орган" је орган Републике Србије, територијалне аутономије или јединице локалне самоуправе или носилац јавних овлашћења надлежан да поступа по информацији којом се врши узбуњивање, у складу са законом;

6) "штетна радња" је свако чињење или нечињење у вези са узбуњивањем којим се узбуњивачу или лицу које има право на заштиту као узбуњивач угрожава или повређује право, односно којим се та лица стављају у неповољнији положај.

7) „информација“ садржи податке о кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу јавног овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и податке ради спречавања штете великих размера.

II ПОСТУПАК УНУТРАШЊЕГ УЗБУЊИВАЊА

1. Покретање поступка

Члан 3.

Поступак унутрашњег узбуњивања започиње достављањем информације лицу овлашћеном за пријем информације и вођење поступка у вези са узбуњивањем.

Лице овлашћено за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем на Факултету је запослени на радном месту Секретара Факултета.

2. Достављање информације

Члан 4.

Достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем врши се писмено или усмено Секретару Факултета.

Писмено достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем може се учинити предајом писмена о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем:

- непосредно: на архиви Факултета,
- поштом (обичном или препорученом пошиљком) на адресу: Београд, Благоја Паровића 156,
- електронском поштом: sekretar@fsfv.bg.ac.rs.

Усмено достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем врши се усмено на записник.

Обичне и препоручене пошиљке на којима је означено да се упућују лицу овлашћеном за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем код Факултета или на којима је видљиво на омоту да се ради о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем може да отвори само Секретар Факултета.

3. Потврда о пријему информације

Члан 5.

Уколико се достављање информације врши непосредном предајом писмена или усмено, о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем саставља се потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем, и то приликом пријема писмена, односно приликом узимања усмене изјаве од узбуњивача.

Уколико се достављање писмена о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем врши обичном или препорученом пошиљком, односно електронском поштом, издаје се потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Као датум пријема код препоручене пошиљке наводи датум предаје пошиљке пошти, а код обичне пошиљке датум пријема пошиљке код Факултета.

Ако је поднесак упућен електронском поштом, као време подношења Факултету сматра се време које је назначено у потврди о пријему електронске поште, у складу са законом.

Потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем треба да садржи следеће податке:

- 1) кратак опис чињеничног стања о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- 2) време, место и начин достављања информације у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- 3) број и опис прилога поднетих уз информацију о унутрашњем узбуњивању;
- 4) податке о томе да ли узбуњивач жели да подаци о његовом идентитету не буду откривени;
- 5) податке о Факултету;
- 6) печат Факултета;
- 7) потпис лица овлашћеног за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Потврда о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем може садржати потпис узбуњивача и податке о узбуњивачу, уколико он то жели.

4. Усмено достављање информације на записник

Члан 6.

Усмено достављање информације у вези са унутрашњим узбуњивањем врши се усмено на записник.

Записник садржи:

- 1) податке о Факултету и лицу које саставља записник;
- 2) време и место састављања;
- 3) податке о присутним лицима;
- 4) опис чињеничног стања о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем, податке о времену, месту и начину кршења прописа из области радних односа, безбедности и здравља на раду, људских права запослених, опасностима по њихов живот, здравље, општу безбедност, животну средину, указивање на могућност настанка штете великих размера и друго;
- 5) примедбе узбуњивача на садржај записника или његову изјаву да нема никаквих примедби на записник и да се у потпуности слаже са његовом садржином;
- 6) печат Факултета и
- 7) потпис лица овлашћеног за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Записник може садржати потпис узбуњивача и податке о узбуњивачу, уколико он то жели.

5. Обавештавање узбуњивача

Члан 7.

Лице овлашћено за пријем информације и вођење поступка у вези са узбуњивањем је дужно да пре узимања изјаве о информацијама у вези са унутрашњим узбуњивањем:

1) обавести узбуњивача о својим правима прописаним Законом, а нарочито да не мора откривати свој идентитет, односно да не мора потписати записник и потврду о пријему информације у вези са унутрашњим узбуњивањем,

2) поучи узбуњивача да своје информације у вези са унутрашњим узбуњивањем даје под пуном материјалном и кривичном одговорношћу, те да давање лажног исказа представља кривично дело предвиђено одредбама Кривичног законика.

6. Анонимна обавештењима у вези са информацијом

Члан 8.

У случају анонимних обавештења, поступа се у складу са Законом о заштити узбуњивача.

Забрањено је предузимати мере у циљу откривања идентитета анонимног узбуњивача.

7. Поступање по информацији

Члан 9.

По примљеној информацији се поступа без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема информације.

У циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем, предузимају се одговарајуће радње, о чему се обавештава Факултет, као и узбуњивач, уколико је то могуће на основу расположивих података.

Факултет је дужан да предузме све расположиве радње и мере у циљу утврђивања и отклањања неправилности указаних информацијом, као и да обустави све утврђене штетне радње и отклони њене последице.

8. Узимање изјава

Члан 10.

Приликом вођења поступка унутрашњег узбуњивања, лице овлашћено за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем, може узимати изјаве од других лица, у циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Уколико се изјаве из става 1. дају усмено, о наведеном се сачињава записник који садржи:

1) податке о Факултету и лицу које саставља записник;

2) време и место састављања;

3) податке о присутним лицима;

4) опис утврђеног чињеничног стања поводом информације у вези са унутрашњим узбуњивањем;

5) примедбе присутног лица на садржај записника или његову изјаву да нема никаквих примедби на записник и да се у потпуности слаже са његовом садржином;

6) потпис присутних лица и лица овлашћеног за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем.

9. Информисање узбуњивача

Члан 11.

На захтев узбуњивача, Факултет је дужан да пружи обавештења узбуњивачу о току и радњама предузетим у поступку, као и да омогући узбуњивачу да изврши увид у списе предмета и да присуствује радњама у поступку.

Факултет је дужан да обавести узбуњивача о исходу поступка по његовом окончању, у року од 15 дана од дана окончања поступка.

10. Окончање поступка

Члан 12.

По окончању поступка саставља се извештај о предузетим радњама у поступку о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем и предлажу мере ради отклањања уочених неправилности и последица штетне радње насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем.

11. Извештај о предузетим радњама

Члан 13.

Лице овлашћено за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем саставља извештај о предузетим радњама у поступку о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Извештај о предузетим радњама у поступку о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем треба да садржи:

- 1) време, место и начин пријема информације у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- 2) кратак опис достављене информације која има карактер унутрашњег узбуњивања;
- 3) радње које су предузете у циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- 4) која су лица обавештена о радњама предузетим у циљу провере информације у вези са унутрашњим узбуњивањем уз навођење датума и начина њиховог обавештавања;
- 5) шта је утврђено у поступку о информацији, уз навођење конкретног чињеничног стања, да ли су утврђене неправилности и штетне радње као и њихов и опис, као и да ли су такве радње изазвале последице;
- 6) мере које се предлажу ради отклањања утврђених неправилности и последица штетне радње насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем (доношење или измена интерног акта, доношење или измена процедура за поступање, доношење или измена појединачног правног акта, покретање одговарајућих поступака, едукација запослених о питањима везаним за предмет унутрашњег узбуњивања и друге мере потребне за отклањање утврђених неправилности и последица штетне радње насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем);
- 7) печат Факултета и
- 8) потпис лица овлашћеног за пријем информације и вођење поступка у вези са унутрашњим узбуњивањем.

Члан 14.

Извештај о предузетим радњама у поступку о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем доставља се декану Факултета и узбуњивачу.

Узбуњивач се може изјаснити о извештају о предузетим радњама у поступку о информацији у вези са унутрашњим узбуњивањем у року од осам дана од дана пријема извештаја.

12. Предлагање мера

Члан 15.

Руководилац организационе јединице, односно запослени коме су поверили одређени послови који се односе на управљање, пословање или процес рада, а у односу на које је покренуто унутрашње узбуњивање, дужан је да на захтев декана достави:

- 1) конкретне мере које се предлажу ради отклањања утврђених неправилности, обустављања штетне радње и отклањања последица штетне радње настале у вези са унутрашњим узбуњивањем;
- 2) предлог рокова за извршење мера и
- 3) образложение због чега се баш тим предложеним мерама отклањају утврђене неправилности и последице штетне радње настале у вези са унутрашњим узбуњивањем.

13. Отклањање утврђених неправилности, обустављање штетне радње и отклањање последица штетне радње

Члан 16.

Ради отклањања утврђених неправилности, обустављања штетне радње и отклањања последица штетне радње настале у вези са унутрашњим узбуњивањем могу да се предузму одговарајуће мере на основу извештаја из члана 13. овог правилника.

Декан Факултета доноси Програм мера и предузима одговарајуће мере у року од 15 дана од дана достављања извештаја из члана 13. овог правилника.

Програм мера за отклањање неправилности и последица по конкретном покренутом унутрашњем узбуњивању садржи:

- 1) детаљан опис неправилности, штетних радњи и последица ових радњи а које су предмет конкретног унутрашњег узбуњивања;
- 2) конкретне мере које ће се предузети ради отклањања наведених неправилности и последица штетних радњи насталих у вези са унутрашњим узбуњивањем утврђених извештајем као и рокови за њихово извршење - уз навођење ко ће их предузети, у којим роковима и какви се ефекти тих мера очекују у односу на покренуто унутрашње узбуњивање;
- 3) рок у коме ће се објавити коначна информација о предузетим мерама и коначном њиховом ефекту у вези са конкретним покренутим поступком унутрашњег узбуњивања.

III ПРАВО НА ЗАШТИТУ УЗБУЊИВАЧА

1. Право на заштиту узбуњивача

Члан 17.

Узбуњивач има право на заштиту, у складу са законом, ако:

- 1) изврши узбуњивање на начин прописан законом;
- 2) открије информацију из члана 2. тачка 7) овог правилника у року од једне године од дана сазнања за извршену радњу због које врши узбуњивање, а најкасније у року од десет година од дана извршења те радње;
- 3) ако би у тренутку узбуњивања, на основу расположивих података, у истинитост информације, поверовало лице са просечним знањем и искуством као и узбуњивач.

2. Защитата повезаних лица

Члан 18.

Право на заштиту од узбуњивања имају и повезана лица.

Повезано лице има право на заштиту као узбуњивач ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због повезаности са узбуњивачем.

3. Право на заштиту због тражења информације

Члан 19.

Лице које тражи податке у вези са информацијом, има право на заштиту као узбуњивач, ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због тражења тих података.

4. Защитата података о личности узбуњивача

Члан 20.

Лице које је овлашћено за пријем информације дужно је да штити податке о личности узбуњивача, односно податке на основу којих се може открити идентитет узбуњивача, осим ако се узбуњивач не сагласи са откривањем тих података, а у складу са законом који уређује заштиту података о личности.

Свако лице које сазна податке из става 1. овог члана, дужно је да штити те податке.

Лице овлашћено за пријем информације дужно је да приликом пријема информације, обавести узбуњивача да његов идентитет може бити откријен надлежном органу, ако без откривања идентитета узбуњивача не би било могуће поступање тог органа, као и да га обавести о мерама заштите учесника у кривичном поступку.

Ако је у току поступка неопходно да се открије идентитет узбуњивача, лице овлашћено за пријем информације дужно је да о томе, пре откривања идентитета, обавести узбуњивача.

Подаци из става 1. овог члана не смеју се саопштити лицу на које се указује у информацији, ако посебним законом није другачије прописано.

5. Забрана стављања узбуњивача у неповољнији положај

Члан 21.

Декан Факултета је дужан да, у оквиру својих овлашћења, заштити узбуњивача од штетне радње, као и да предузме неопходне мере ради обустављања штетне радње и отклањања последица штетне радње.

Декан Факултета не сме чињењем или нечињењем да стави узбуњивача у неповољнији положај у вези са узбуњивањем, а нарочито ако се неповољнији положај односи на:

- 1) запошљавање;
- 2) стицање својства приправника или волонтера;
- 3) рад ван радног односа;
- 4) образовање, оспособљавање или стручно усавршавање;
- 5) напредовање на послу, оцењивање, стицање или губитак звања;
- 6) дисциплинске мере и казне;
- 7) услове рада;
- 8) престанак радног односа;
- 9) зараду и друге накнаде из радног односа;
- 10) исплату награде и отпремнине;
- 11) распоређивање или премештај на друго радно место;
- 12) непредузимање мера ради заштите због узнемирања од стране других лица;

13) упућивање на обавезне здравствене прегледе или упућивање на прегледе ради оцене радне способности.

6. Накнада штете због узбуњивања

Члан 22.

Забрањено је предузимати штетне радње.

У случајевима наношења штете због узбуњивања, узбуњивач има право на накнаду штете, у складу са законом који уређује облигационе односе.

7. Судска заштита узбуњивача

Члан 23.

Узбуњивач према коме је предузета штетна радња у вези са узбуњивањем има право на судску заштиту.

Судска заштита се остварује подношењем тужбе за заштиту у вези са узбуњивањем надлежном суду, у року од шест месеци од дана сазнања за предузету штетну радњу, односно три године од дана када је штетна радња предузета.

8. Забрана злоупотребе узбуњивања

Члан 24.

Забрањена је злоупотреба узбуњивања.

Злоупотребу узбуњивања врши лице које:

- 1) достави информацију за коју је знало да није истинита;
- 2) поред захтева за поступање у вези са информацијом којом се врши узбуњивање тражи противправну корист.

В ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 25.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о начину унутрашњег узбуњивања, и другим питањима од значаја за унутрашње узбуњивање запослених на Универзитету у Београду – Факултету спорта и физичког васпитања 02-3176-1 од 3. децембра 2015. године.

Члан 26.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Факултета.

Правилник објавити на интернет страници Факултета.

